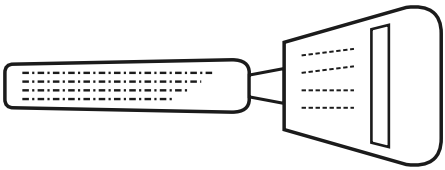
WARIES MISDAADREEKS · Nº 212



Zilverwerk in de Krimpenerwaard

De zaak van de vergiftigde kaasmeester

EEN KIES-JE-EIGEN-ROUTE-ONDERZOEK

UITGEVERIJ WARIES

Inhoud

Hoe dit boek werkt 4

Spoorkaart en klok 6

Proloog 7

Het dossier 8

Spoor 1 · De werkplaats in Schoonhoven 20

Spoor 2 · De veerpont naar Gelkenes 32

Spoor 3 · De boerderijen in de polder 43

Terug op het bureau 64

Aan de lezer 71

Werkbladen 72

Antwoordformulier 76

Hints 79

Verzegeld: de oplossing 81

Kaart van het onderzoek 88

Nawoord 89

Hoe dit boek werkt

Dit is geen roman die je van voor naar achter leest. Het is een onderzoek, en jij bent de rechercheur. Je krijgt één dag, maandag 21 september 2026, om uit te zoeken wie de Krimpenerwaardse kaasmaker Teun Blankevoort heeft vergiftigd. Om zes uur ’s avonds wil de officier van justitie een naam horen, met bewijs.

Het boek bestaat uit genummerde paragrafen (§ 1, § 2 enzovoort). Aan het eind van een paragraaf kies je zelf waar je heen gaat. Achter elke keuze staat het paragraafnummer en de bladzijde waarop je die paragraaf vindt. Lees nooit zomaar door naar de volgende paragraaf: die hoort meestal bij een andere route.

Het dossier en de drie sporen

Je begint bij § 1 met het dossier dat het weekend opleverde: een proces-verbaal, het programmaboekje van de uitreiking, een medisch bericht, de eerste uitslagen van het lab, een lijst met namen en een kaart. Lees het goed. Daarna kies je een van drie sporen:

De werkplaats in Schoonhoven, waar de zilveren kaasschaaf de week ervoor lag.
De veerpont naar Gelkenes, waarmee de schaaf de Lek over- en weer terugging.
De polder, met de boerderij van het slachtoffer en de bedrijven van de mensen om hem heen.

Je mag de sporen in elke volgorde doen. Na elk spoor keer je terug naar het kruispunt in § 2. Pas als je op alle drie de sporen genoeg hebt gevonden, laat de laatste paragraaf je terug naar het bureau gaan.

Spoorkaart en klok

Schrijf elk spoor dat je vindt in een vak. Het boek kent veertien sporen; je hoeft ze niet allemaal te hebben.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

Houd hieronder je klok bij. Start: **08:30**. De officier wil je om **18:00** spreken.

§	min	klok	§	min	klok

Tijd aan het einde van § 76: _____

Proloog · Zaterdag, tien over drie

In de deel van Hoeve Weidezicht is het warm geworden. Veertig mensen staan in een halve kring om de eretafel, met een kopje koffie in de ene hand en een prikker met een blokje kaas in de andere. Buiten loeit een koe, alsof ze ook iets wil zeggen.

Teun Blankevoort heeft zijn zondagse jasje uitgetrokken en zijn witte kaasmakersschort voorgebonden. Hij is geen man voor toespraken, hij is een man voor wrongel en pekel en geduld. Maar vandaag is het zijn dag.

Hij tilt de glazen stolp op met twee handen en zet hem voorzichtig naast de plank. Daar ligt zijn kaas: ruim twee jaar oud, de korst donker als oud hout. Ernaast ligt De Zilveren Schaaf, het ding waar hij veertig jaar naar heeft gekeken toen het naar anderen ging.

Hij pakt de schaaf, weegt hem even in zijn hand, draait hem om. Iemand roept: ‘Laat zien, Teun!’ Hij houdt hem omhoog. Er wordt geklapt en een fototoestel klikt.

Dan zet hij het blad op de kaas en trekt. De eerste krul komt omhoog door de spleet, dun en bleek en een beetje glanzend, en krult zich om zichzelf heen zoals het hoort. Teun pakt hem tussen duim en wijsvinger. Hij ruikt eraan. Hij sluit zijn ogen.

‘Zo,’ zegt hij, met zijn mond vol. ‘Zo smaakt geduld.’

Iedereen lacht. Annie legt de schaaf terug onder de stolp en snijdt met een gewone schaaf aan de andere kant verder, voor de gasten.

Om kwart voor vier zegt Teun tegen niemand in het bijzonder dat hij even naar buiten gaat, een luchtje scheppen. Hij is grauw. Om vijf over vier ligt hij op de klinkers van het erf, en het briefje met zijn dankwoord zit nog in de binnenzak van het jasje aan de haak.

Niemand in de deel heeft gezien wat er die middag met de schaaf is gebeurd. Of misschien wel iemand. Maar die zegt het niet.

§1 Maandagochtend

Het bureau ruikt naar koffie en natte jassen. Buiten hangt de mist nog boven de weilanden; de lampen langs de Lekdijk branden nog. Okke Terlouw zet een beker voor je neer en schuift een dun mapje over het bureau.

'Zaterdag,' zegt hij. 'Kaasmaker in Vlist, Teun Blankevoort, eenenzestig. Wint de Zilveren Schaaf, een of andere wisselprijs van een genootschap van boerenkaasmakers. Bij de uitreiking op zijn eigen boerderij snijdt hij volgens de traditie de eerste krul van zijn eigen kaas, met die zilveren schaaf, en eet hem op. Een half uur later wordt hij misselijk, en nog geen uur na die krul ligt hij op de grond. Hartritmestoornissen. Hij leeft, maar het scheelde weinig.'

'Gif?'

'Taxine. Het lab heeft het gisteren op die schaaf gevonden.' Okke tikt op het mapje. 'En op die schaaf zit een hele reis. Die heeft van woensdag tot vrijdag bij een edelsmid in Schoonhoven gelegen voor de gravure, is vrijdag door de secretaris van het genootschap opgehaald en met de pont mee naar Gelkenes gegaan, en zaterdag weer terug, de polder in. Iedereen die er een vinger naar uitgestoken heeft, kan het gedaan hebben. Zegt de officier. En die wil vanavond om zes uur een naam. Met bewijs, liefst.'

'Kan ik Blankevoort zelf spreken?'

'Nee. Hij ligt aan de beademing. Woensdag op zijn vroegst.' Okke staat op. 'Ik zit hier de hele dag. Bel me als je iets nodig hebt. En vergeet niet: het halve genootschap stond zaterdag in die deel. Veertig mensen, allemaal met een mening over kaas en allemaal met een hekel aan iemand.'

STUK 1 · PROCES-VERBAAL VAN BEVINDING

PROCES-VERBAAL VAN BEVINDING

Eenheid	Districtsrecherche Lek en IJssel
Zaaknummer	PL-W 2026-0919-114
Verbalisant	J. Vos, brigadier
Opgemaakt	zaterdag 19 september 2026, 23:10 uur

Op zaterdag 19 september 2026 omstreeks 18:50 uur werd de meldkamer gebeld door de dienstdoende arts van de intensive care, die meldde dat de daar opgenomen **Teun BLANKEVOORT** (61), kaasmaker, wonende op Hoeve Weidezicht aan de Vlist, vermoedelijk was vergiftigd.

Ik, verbalisant, kwam om 19:40 uur aan op Hoeve Weidezicht. Ik werd ontvangen door **Annie BLANKEVOORT** (59), echtgenote. Zij verklaarde dat die middag in de deel de uitreiking van de wisselprijs ‘De Zilveren Schaaf’ had plaatsgevonden, met ongeveer veertig gasten. Haar man had om ongeveer 15:10 uur met de zilveren kaasschaaf de eerste krul van zijn winnende kaas gesneden en die opgegeten. Zij had de schaaf om ongeveer 15:15 uur teruggelegd onder de glazen stolp op de eretafel; de kaas voor de gasten had zij met een gewone schaaf aan de andere kant aangesneden. Rond 15:45 uur werd haar man misselijk, om 16:05 uur zakte hij in elkaar. Zij belde 112 om 16:07 uur.

In de deel trof ik achterin, tegen de zuidwand, de eretafel aan. Daarop een glazen kaasstolp (doorsnede ca. 45 cm) met daaronder een houten plank, de aangesneden boerenkaas en een zilveren kaasschaaf. Op een bijzettafeltje naast de eretafel stond een open, leeg etui van blauw leer met fluwelen inleg. In de zuidwand van de deel bevindt zich een zijdeur naar een achterpad; die deur stond open. Volgens mevrouw Blankevoort staat die deur bij feesten altijd open, omdat het achterpad naar de toiletwagen achter de schuur leidt.

Om 19:52 uur heb ik in beslag genomen en verzegeld: de zilveren kaasschaaf (AAKX-1), het etui (AAKX-2), de glazen stolp (AAKX-3), de kaas (AAKX-4), de houten plank waarop kaas en schaaf lagen (AAKX-7), een snijplankje met kruimels (AAKX-5) en drie gewone kaasschaven van de proeftafels (AAKX-6).

Mevrouw Blankevoort verklaarde verder dat de schaaf de week voor de uitreiking bij Edelsmidse Verweij in Schoonhoven was geweest om de naam van haar man erin te

STUK 2 · PROGRAMMABOEKJE (TWEE BLADZIJDEN, UIT DE DEEL MEEGENOMEN)

De Zilveren Schaaf 2026

Genootschap De Waardse Kaasschaaf · zaterdag 19 september · Hoeve Weidezicht, Vlist

· · ·

13:30	Ontvangst met koffie in de deel
14:00	Opening door de secretaris, Sjoerd Kalkman
14:10	Het juryrapport
14:20	Onthulling van De Zilveren Schaaf
14:30	Juryvoorzitter Ineke Hofman licht bij de eretafel de winnende kaas toe
14:45	Groepsfoto op het erf, voor de Lek- en Vlistkoerier
15:10	*De eerste krul*
15:15	Proeverij voor iedereen langs de stands
16:00	Dankwoord van de winnaar, Teun Blankevoort
16:30	Borrel

· · ·

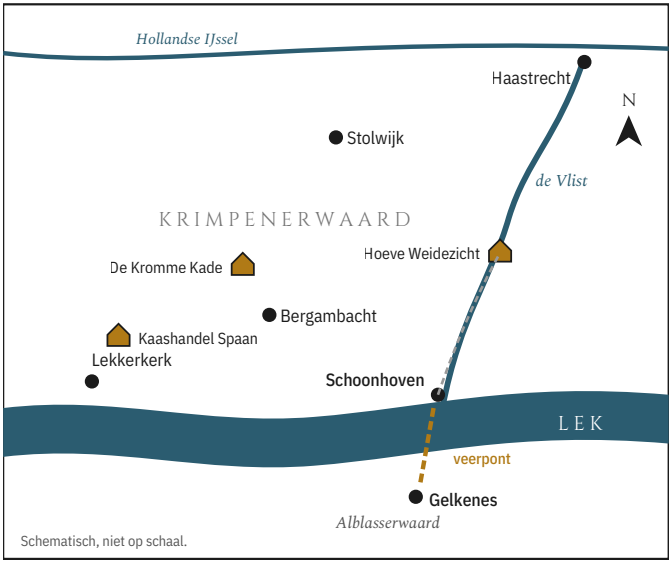
Over de traditie. De Zilveren Schaaf werd in 1986 gemaakt in de werkplaats van Cor Verweij in Schoonhoven en wordt sindsdien elk jaar doorgegeven aan de maker van de beste boerenkaas van de Waard. De naam van elke winnaar wordt erin gegraveerd. Bij de uitreiking snijdt de winnaar met de Schaaf de eerste krul van de eigen kaas en eet die op: zo proeft hij als eerste wat de jury proefde. Daarna gaat de Schaaf terug onder de stolp en wordt de kaas voor de gasten met gewone schaven gesneden. De Schaaf blijft een jaar bij de winnaar.

STUK 5 · WIE IS WIE

Teun Blankevoort (61)	kaasmaker, Hoeve Weidezicht aan de Vlist; winnaar van De Zilveren Schaaf 2026; ligt op de IC
Annie Blankevoort (59)	zijn vrouw
Wouter Blankevoort (33)	hun zoon, werkt op de boerderij
Sjoerd Kalkman (66)	secretaris-penningmeester van het Genootschap De Waardse Kaasschaaf; woont in Gelkenes, aan de overkant van de Lek
Marleen de Kruijf (48)	kaasmaakster, De Kromme Kade bij Bergambacht; vicevoorzitter; winnares van 2025
Hanna Verweij (49)	edelsmid, Edelsmidse Verweij in Schoonhoven; graveerde de schaaf
Ruud Spaan (57)	Kaashandel Spaan, Lekkerkerk; hoofdsponsor
Ineke Hofman (55)	kaaskeurmeester, juryvoorzitter
Jesse Brink (27)	fotograaf en verslaggever, Lek- en Vlistkoerier
Petra Molenaar (38)	verzorgde de catering

Verder: ongeveer dertig andere gasten (kaasmakers, leveranciers, buren). Niemand van hen had volgens de eerste gesprekken met de schaaf te maken.

STUK 6 · KAART VAN HET DECOR



Okke – wat we nu weten
wo 16/9 M. de Kruijf brengt de Schaaf naar Verweij, Schoonhoven
vr 18/9 S. Kalkman haalt hem op, mee naar Gelkenes
za 19/9 14:20 onthulling in de deel (Kalkman)
15:10 eerste krul, 15:45 misselijk, 16:07 112
19:52 Schaaf + etui in beslag (Vos)
Wie had hem wanneer in handen? Wie kon erbij?